

O ORGANIZIRANIH POČITNICAH V NAŠIH DO

Kje bomo dopustovali?

»Hej ti, kdaj greš na dopust? Kam pa greš? Imate v fabriki kej organiziran? A maš svoj šotor?«

Takšna in podobna vprašanja so danes malodane vsakodnevna. Posebno tisto o organiziranem letovanju v delovnih organizacijah je danes, ob skorajda nerazumljivih cenah, zelo pogosto. Če ne bi bilo takšnih počitniških hišic in domov, bi jih verjetno zelo velik odstotek dopustovalo doma, tako pa le preživijo teden dni, ki je kajpada veliko krajši od tistega na delovnem mestu, ob morju, na soncu.

Zanimalo nas je torej, kako so v posameznih organizacijah poskrbeli za dopustovanje delavcev, za takšno dopustovanje, ki si ga bodo lahko privoščili vsi zaposleni.

Delovna organizacija HOJA ima zares široke možnosti letovanja. Delavci lahko izbirajo kar med štirimi kraji. V Pelegrinu pri Umagu imajo sedem hišic s skupaj

43 ležišči, v Punatu na Krku imajo dve garsonjeri s po tremi ležišči, v Selcah pri Crikvenici imajo šest sobic s 15 ležišči, v Fiesi dve hišici s po šestimi ležišči, v Portorožu tri hišice s po štirimi ležišči in na Krvavcu hišico z desetimi ležišči. Ponudba je vsekakor pestra. Povpraševanje? Tudi to je iz leta v leto večje, tako da letos posamezna družina lahko letuje le sedem dni. Le tako se jih namreč lahko zvrsti čimveč. V Hoji je zaposlenih 760 delavcev, od tega je večina delavcev iz drugih republik in svoj dopust najraje izkoristijo za obisk rodnega kraja in družine. Odstotek tistih, ki letujejo v omejenih počitniških domovih je prav zato nizek – 23 odstotkov je teh počitničarjev. Ta številka pa nam hkrati tudi pove, da se vsi ostali delavci poslužujejo teh kapacitet. Kar 105 družin iz Hoje bo naprimer preživelo del svojega rednega dopusta v Pelegrinu pri Umagu, kar 50

družin pa v Selcah pri Crikvenici. Zmogljivosti domov so popolnoma zasedene tja do desetega septembra. Povedati pa tudi velja, da se jih poslužujejo tudi upokojeni delavci in sicer predvsem v predsezoni, ko so domovi tudi polni družin s predšolskimi otroci.

V delovni organizaciji TOVIL, ki zaposluje 300 delavcev imajo 9 počitniških prikolic od katerih so eno posodili prebivalcem potresnega območja v Črni gori. Štiri od teh prikolic imajo v Umagu, dve v Medveji pri Reki, dve pa na Malem Lošinju. Prav zdaj pa so prevzeli še dve garsonjere v Bovcu. Zanimanje delavcev za počitnikovanje v teh prikolicah in garsonjerah je veliko, saj so vse zmogljivosti polno zasedene tja do sredine septembra. Cena bivanja je osem starih tisočakov dnevno, kar je zavidljivo in pohvalno. Še bolj pohvalno pa je, da v predsezoni lahko tako upokojeni, kot tudi redno zaposleni delavci letujejo brezplačno, stroške pa krijejo iz sklada skupne porabe.

Povsem drugačna pa je slika v PLESKOBLI. Res je sicer, da je tu zaposlenih le 29 delavcev, pa vendarle mora tudi teh 29 delavcev nekje najti prostor za počitek, za dopust. Kje? Vsak si ga poišče po svoje, dopust si organizirajo, kot radi pravimo, v lastni režiji. Morda pa bo že letos drugače. Vsaj peščica delavcev, predvsem tisti z majhnimi

otroci, že nestrpno pričakujejo, kdaj bodo dobili počitniško prikolico, ki jo je Pleskooskrba že zdavnaj vplačala.

ILIRIJA VEDROG je organizacija s skoraj 1000 zaposlenimi delavci. Pet let je preteklo od tedaj, ko so začeli načrtno skrbeti tudi za svoje počutje v času dopustov. Do sedaj so si nabavili že 20 prikolic in kupili devet počitniških stanovanj, dve od teh bosta vseljivi letos jeseni. In kje te zmogljivosti so? Prikolice so razporejene po istrski obali in na otokih – Lošinju, Krku, zadnja je na Pagu. Tri počitniška stanovanja imajo v Novem gradu, šest pa v Kranjski gori. V stanovanjih in prikolicah se poleti zvrsti 150 družin, vsaka letuje deset dni. Cena? Za en dan v prikolici plača družina 70 dinarjev, v stanovanju pa 100 dinarjev, posezonske cene so za 40 dinarjev nižje. Seveda vsi delavci vsako leto ne pridejo na vrsto. Kriterije, kdo ima prednost letovati v Ilirijinih počitniških stanovanjih, določa interni poslovnik. Prednost imajo starši oziroma družine s predšolskimi in šoloobveznimi otroki, sledijo jim delavci brez otrok oziroma z že odraslimi otroki, ki pa še niso letovali, potem so tu še zdravstveni primeri in tisti, ki so najmanjkrat izkoristili omenjeno ponudbo. Upokojeni delavci letujejo predvsem v izvensezonskem času.

NINA LEGAT-ČOŽ

Nekdaj so dejali, da mladini na vasi res ni potreben šport, saj se temeljito razgibajo na polju ali pa na paši. Fantje iz Kamnika se s tem sicer strinjajo, a vseeno dodajajo, da je košarka tako zanimiv šport, da jim tudi za vesele in natančne mete žoge skozi obroč nikdar ne bo zmanjkalo moči po napornem delu.

NA BARJANSKO-KRIMSKEM STIČIŠČU

Vasici mnogih posebnosti

Dan je bil polno izkoriščen. Goričica, Prevalje, Kamnik pod Krimom so se po dolgih štirinajstih mokrih dneh kopali v soncu. Kmetje, tudi Albin Jerina po domače Mohar iz Goričice ter Mirko Svete po domače Peršin iz Prevalj pod Krimom, so se v pogovoru najraje podali v primerjavo lanske in letošnje rasti v prvih julijskih dneh. Pravijo, da je bilo sena za polovica manj kot lani, pa tudi koruza močno zamujala. Pa še redka je.

To je prvo sporočilo z najbolj zahodnega roba našega občinskega ozemlja.

Drugo ponuja v pohvalo delavnost krajanov Goričice in Prevalj. Pa naj spregovorijo o njej podporni član gasilskega društva Albin Jerina: »Pred dvema letoma smo se odločili, da tudi v naših vaseh postavimo gasilski dom z dopolnimi prostori za družbeno dejavnost. Letos spomladi smo po uspešnem zbiranju denarja in lesa pri krajanih v treh dneh zgradili gasilski dom do prve plošče. Le zapišite, da nas je bilo na prostovoljnih akcijah celo preveč.«

Goričani in Prevaljčani obljublajo, da bo dom do jeseni pod streho.

tudi nam se je ob prvem obisku zgodilo, da smo morali večkrat povprašati po Prevaljah pod Krimom. Iz dveh delov je vas. Medtem ko leži Goričica na dveh z dolinico ločenih hribov, pa poznajo domačini spodnje in zgornje Prevalje. Ločijo jih cesta, železnica in kamnolom.

Če smo najprej izpostavili pohvalo, pa sedaj pridajmo še potrebo. Od Kamnika pod Krimom do Goričice je ozek, slab makadam. Promet je vse večji. Tudi tovornjaki iz kamnoloma pogosto zaidejo na to pot med vasi. Sploh pa je prirodna za nočno izogibalnice miličnikom. Zato je razumljiva želja domačinov, da bi kar najhitreje dobili asfalt.

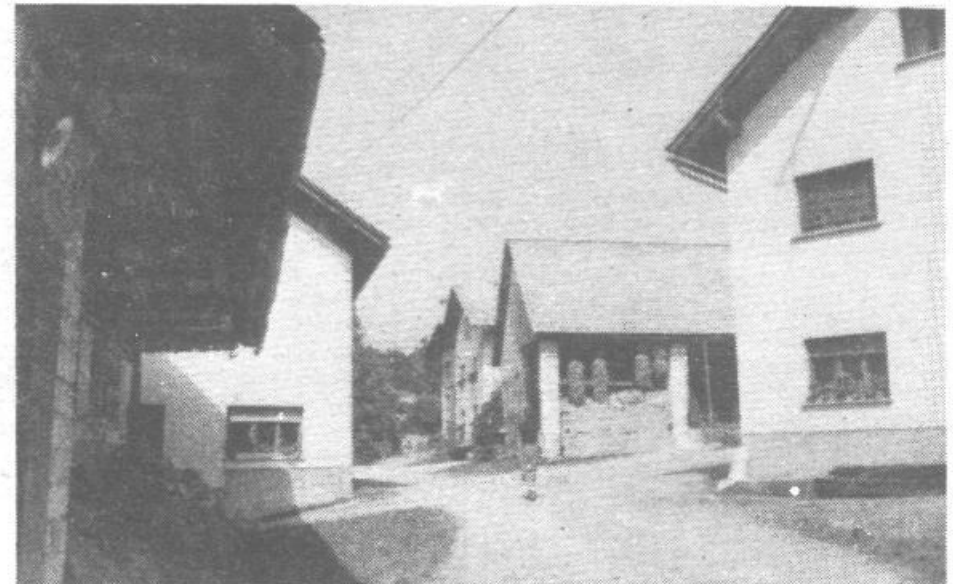
Nekaj usmerjevalnih napisov ne bi bilo odveč. Izletniki, ki radi zaidejo v podkrimsko obrobje in si žele bistrega pogleda na Barje, bi prav radi sledili ponujeni poti. In, ne bi jim bilo žal. Prevalje so zanimivo vaško naselje. Tudi bližnja Žalostna gora je privlačna s svojo renesančno podobo. Goričica pa razkriva geografske posebnosti kraško-barjanskega obrobja.

Zakaj je Albin Jerina, z nasmeškom na obrazu, resnobno razpoložen? Nad kmetijskim delom se ne pritožuje. Celo z inovatorsko žilico ga pridno poenostavlja. Z dodatnima kolesoma na samonakladalki je prepredil pogrezanje voza na barjanskih tleh; njegov »izum« pa je tudi prirodna škropilnica. Zresni pa ga misel o nasledniku na kmetiji, (upa, da bo to častno nalogo prevzel 19-letni Stane) ter spoznanje, da hči Slavka po zaključku šolanja na srednji gradbeni šoli ne dobi zaposlitve.

Anton in Mirko sta moški del družine Svetetovih. Ob pomoči mame Ivanke in treh hčera Mire, Judite in Gabrijele skrbno gospodarijo na kmetiji. Anton, 25 let mu je, je ostal doma. Ni mu žal. Želi si le več izobraževalnih srečanj z ostalimi kmeti. Peršinovi, kot se kmetiji pravi po domače, so znani predvsem kot konjereci. Ob treh kobilah sta v hlevu tudi žrebička. Dokončujejo stanovanjsko zgradbo, da bodo v njej ob dobrem počutju lahko mirno pretehtali vse odločitve o nadaljnjem razvoju kmetije. In, ker ima kmetija krepkega in delavnega naslednika, jih velja dobro odmeriti.

Prevalje pod Krimom. Obcestna vas, v katero pa kupci in izletniki malokrat zaidejo. Žal jo zaobide prometna pentlja, ki vodi na Rakitno, mimo pa hiti tudi cesta od Preserij do Borovnice. Pa bi Prevalci radi, da ne bi bili tako sami.